

Porvoon työväenyhdistys
Porvoon työväenyhdistys
Porvoon

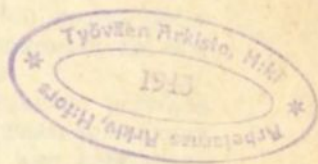
AALTORANTA, V. F.

Työväenyhdistyksen 10-vuotiskertomus

(V. v. 1901—1911.)

932217

**TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO**

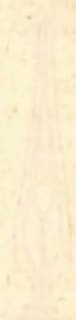
Hinta 15 penniä.

2363 15

KIRJASTO

TYÖASENLIKKEEN

932212

Alkuvaiheita.

Ensimmäinen työväenyhdistys perustettiin Porvooseen jo 23 vuotta takaperin, eli vuotena 1888. Siis samoihin aikoihin, jolloin herrat „työväenyhdistyksiä“ muihinkin maamme kaupunkeihin perustelivat. Sosialismi alkoi näet niinä vuosina hiljalleen tehdä tänne tuloaan ja pysyttääkseen työväestön huomion toisaalla, erillään tuosta „punasesta peikosta“, katsoivat kapitalistit viisaimmaksi perustaa työväenyhdistyksiä, joissa työväelle syötettäisiin kapitalistien etujen mukaisia aatteita. Kapitalistit olivat nähneet ja kuulleet, miten sosialismi ulkomailla oli vallannut joukot puolelleen ja se oli heidän mielestään siksi vaarallista, että sen estämiseksi Suomessa kannatti ryhtyä „työväenyhdistystä“ leikkimään. Noihin herrojen yhdistyksiin koetettiin sitten saada mukaan työläisiäkin kuulemaan esitelmiä ja puheita siitä, mitenkä työväestön asema muka korjautuu nykyisenkin yhteiskuntajärjestelmän puitteissa, ilman kumousta. Sosialismi leimattiin vaaralliseksi harhaopiksi.

Jonkun aikaa herrat onnistuivatkin tuossa pelissään, sillä monissa paikoin liittyi jonkunverran työväkeäkin herrojen työv. yhdistyksiin.

Mutta pian repesi harso. Kaikista herrojen varovaisuustoimenpiteistä huolimatta pääsi sosialismin siemen puikahtamaan maahan. Ja kun kapitalismi oli ehtinyt sille muokata täällä jo odollista maaperää, alkoi siemen itää. Työväenyhdistyksissä otti työväki ohjat omiin käsiinsä ja alkoi ajaa omia aatteitaan,

jolloin herrat karisivat pois ja yhdistyksistä muodostui todellakin työväenyhdistyksiä.

Porvooseenkin olivat ensimmäisen työväenyhdistyksen perustaneet herrat. Sen jäsenenä oli yksinomaan n. s. herrasväkeä ja sellaisesta käydä tahtovia, kuten kauppiaita, virkamiehiä, rouvia, neitejä, kauppa-apulaisia y. m. Ainoastaan jokunen harva kovemman ruumiillisen työn tekijä lie ollut mukana.

Porvoo oli siihen aikaan paljon pienempi kaupunki kun nyt. Kapitalismin kehitys ei ollut täällä ehtinyt läheskään niin pitkälle kun suuremmissa teollisuuspaikoissa. Työväki nukkui vuosisatais-untaan, tietämättä vielä tuon taivaallista uusista aatteista. Ei pidetty ollenkaan tarpeellisena, että työväestö kuuluisi mihinkään yhdistyksiin, että se hankkisi mitään sivistystä ja valistusta. Kirkossakäynti oli sen ainoana „huvituksena“ raskaan raadannan lomassa.

Mutta kuka takaa, ettei tämänkin paikkakunnan työväestö voisi herätä! Se ajatus värisytti niitä herroja, jotka leikkivät työv. yhdistystä ja näkivät, miten heidän herrastovereilleen oli käynyt Helsingin, Tampereen y. m. työväenyhdistyksissä, kun työväki siellä heräsi. Ja sen pelon valtaamina päätettiin lopettaa työväenyhdistyksellä leikkiminen. Työväenyhdistys muutettiin „Arbetetsvännen“-nimiseksi herrasklubiksi, jolloin herrat luulivat ainaiseksi hävittäneensä sosialismilta maaperän Porvoossa. Luulivat, ettei työväki itse kykene yhdistystä itselleen perustamaan. Mutta he erehtyivät!

Nykyisen Työväenyhdistyksen synty.

Kaupungin kasvaessa perustettiin tänne eräitä pienempiä teollisuuslaitoksia, kuten puuseppätehdas, kirjapainoja, kirjansitomoja y. m. Ne toivat mukanaan työväkeä muualta, sellaisilta paikkakunnilta, joissa työväestöllä jo oli harrastuksia asemansa parantamiseksi. Kun Porvoossa ei ollut mitään työväen seuraa eikä yhdistystä, liittyivät nuo muualta tulleet aluksi „Porvoon Suomalaiset“-nimiseen puolueettomana esiintyvään seuraan. Olipa siellä joitakuuta paikkakunnankin työläisiä. Mainitussa seurassa lienee ollut pääohjelmana kielikysymyksellä ratsasteleminen, paikkakunta kun on alkuaan ollut perin ruotsalaista ja vähitellen vuosi-vuodelta suomalaistunut.

Mutta tuo kieliriita ei oikein tyydyttänyt kaikkia työläisiä. Yksi ja toinen mainitun seuran jäsenistä alkoi ruveta puhumaan työväenkysymyksistä, vaatien seuran niistä keskustelemaan ja niitä ajamaan. Kun seuran johto oli kuitenkin herraskaisten käsissä, ei seura ryhtynyt työväen asioita ajamaan.

Täten alkoivat paikkakunnalla siihen aikaan työskentelevät työläiset yhä enempi tuntea sellaisen yhdistyksen tarvetta, joka ajaisi työväen asiaa ja jossa työväki tuntisi viihtyvänsä. Kaivattiin Porvooseen työväenyhdistystä.

Kun yhdistykselle oli kerran maaperää täällä olemassa, niin eipä ihme, että yhdistys perustettiin heti kun saatiin alkusysäys. Ruotsalainen Työväenliitto lähetti 7 p. heinäkuuta 1901 sihteerinsä Reino Drockilan Porvooseen puhumaan työväenliikkeestä. Hän piti puheen molemmilla kielillä ja sen perästä päätettiin paikkakunnalle perustaa työväen yhdistys. Valittiin 6-jäseninen komitea laatimaan sääntöehdotusta, joka tarkastettiin ja hyväksyttiin 25 p. elokuuta sa-

mana vuotena Palokunnantalolla pidetyssä perustavassa kokouksessa. Sääntöehdotus lähetettiin Ruots. Työv. liiton keskushallinnolle hyväksyttäväksi. Parikuukautta myöhemmin, 27 p. lokakuuta, oli sitten Palokunnantalolle kutsuttu varsinainen avauskokous, jossa tilaisuudessa luettiin nyt Ruots. Työväenliiton keskushallinnon hyväksymät säännöt, valittiin puheenjohtaja, johtokunta sekä muut tarvittavat toimihenkilöt. Yhdistykseen liittyi siinä tilaisuudessa puolisen sataa jäsentä, pääasiallisesti vaan ruumiillisentyön tekijöitä.

Näin oli päästy alkuvaikeuksista, synnytystuskista ja nyt voi

yhdistys aloittaa toimintansa.

Kuten yhdistyksen ensimmäisestä vuosikertomuksesta näkyy, otti se heti alussa tunnussanakseen: *Veljeys, vapaus, tasa-arvo*. Ja kun tiedämme, ettei nykyisessä yhteiskuntajärjestelmässä voi saavuttaa tuota päämäärää, niin oli yhdistys siis alusta alkaen perustettu kumouksellisessa tarkoituksessa. Sen tarkoitus oli toisten veljeysyhdistystensä mukana taistella nykyisen järjestelmän kumoamiseksi, jotta voitaisiin luoda uusi, veljeyden, vapauden ja tasa-arvon yhteiskunta. Ja tuota päämääräänsä kohti kulkiesaan tuli yhdistyksen koota ympärilleen kaikki saman aatteen elähyttämät paikkakunnan raatajat, valistaa heitä ja tehdä heidän henkinen ja taloudellinen asemansa sellaiseksi, että he kykenisivät tarmokkaasti aatteensa, päämääränsä eteen työskentelemään. Yhdistyksen toiminta oli siis muodostuva laajaksi ja monipuoliseksi, jossa olisi työtä ja toimintaa kymmenille ja sadoille työn raskaan raatajoille.

Mutta etteivät kaikki ne, jotka yhdistykseen joko alusta alkaen tahi myöhemmin liittyivät, omaksuneet tai ymmärtäneet yhdistyksen kumouksellista tarkoitusta, sitä todistaa se, että nykyisin on yhdistyksessä enää kaksi sellaista jäsentä, jotka ovat siinä alusta alkaen mukana olleet. Suurin osa on tietysti paikkakunnalta poismuuton tähden siitä eronnut, mutta paljon on paikkakunnalla vielä nykyisin henkilöitä, jotka ovat olleet aikoinaan yhdistyksen jäsenenä, vieläpä luottamustoimissa, mutta sittemmin siitä eronneet.

Täten ei yhdistys ole koskaan voinut kerskua, että sillä olisi paikkakunnalla varsinaista kantajoukkoa. Yhdistyksen jäsenet ovat alinomaa vaihdelleet, eroilleet ja muuttaneet pois paikkakunnalta. Tämä on huomioonotettava, yhdistyksen aikaansaamia vähäisiä tuloksia arvosteltaessa.

Nyt luomme katsauksen yhdistyksen toimintaan ja saavutuksiin.

Ensimmäisenä toimintavuotena — kuten toimintakertomuksesta näkyy — oli yhdistyksen kokouksissa keskusteltavana etupäässä yhd. sisäisiä asioita. Pidettiin yllä vuokrahuoneustoa, jossa pidettiin kokouksia ja huveja sekä keskustelu-illoja. Huvipuolesta huolehti huvitoimikunta, järjestystä valvoi järjestysvaliokunta.

Yhdistys keskusteli myös jonkinlaisen osto-osuusliikkeen perustamisesta, mutta asia lykkääntyi tuonemmaksi. — Paikkakunnalla vallitsevasta työttömyydestä selkoa ottamaan valitsi yhdistys 7-jäsenisen komitean. Yritettiin myös perustaa laulu- ja soitto-kunnat, mutta se yritys raukesi, kun talonomistaja *A. V. Ilmokainen*, jonka talossa yhdistyksellä oli huoneustonsa

toimeenpani hädän,

ajoen yhdistyksen ulos, jolloin yhdistys jäi useaksi kuukaudeksi varsinaista huoneustoa vaille; kokouksia pidettiin yksityisten jäsenten kodeissa vuorotellen. Tämän hädän johdosta, joka oli aiheutunut jonkinlaisesta pienestä vuokrasopimuksen rikkomisesta, erotti yhdistys sitten jäsenyydestään mainitun Ilmo-kaisen.

Kun yhdistys nyt oli varsinaista kotia vailla, kärsi sen toiminta siitä suuresti ja jäsenluku väheni. — Kirjasto pantiin alulle.

Toisena toimintavuotenaan vuokrasi yhdistys huoneuston maalari Granbomin talosta Kirkkotorin varrella ja nyt alkoi yhdistys jälleen elpyä, jäsenlukukin lisääntyi huomattavasti. Se suututti porvareita ja he koettivat kaikin keinoin vaikeuttaa yhd. toimintaa, jopa vainosivat ja työstä erottelivat sen jäseniä. Niinkin pikkumaisia olivat herrat, että urakalla repivät katupylväistä ja nurkista pois yhdistyksen huvi-ilmoituksia.

Taloudellisen asemansa tukemiseksi piti yhd. edelleen huveja, m. m. kansanjuhlat, joista oli puhdasta voittoa kolme ja puoli sataa m:kaa. — Samana toimintavuotena toimeenpantiin myös hiihtokilpailut jäsenten kesken sekä otettiin osaa kaupungin valtuuston vaaleihin, saavuttamatta mitään tulosta. Kaupunginvaltuustolta anottiin myös anniskeluvaroja, mutta ei saatu. Yhdistyksen alotteesta saatiin toimeen myös raastuvankokous, tarkoituksella saada ääniasteikko alennetuksi 2, mutta sekin epäonnistui.

Tänä vuotena perustettiin yhdistykselle puhujaseura ja näytelmäseura sekä pidettiin vireillä osuuskauppa-asiaa, vaikka se edelleen lykkääntyi toistaiseksi. — Perustettiin voimisteluseura.

Yhd. jäsenluku väheni huomattavasti sen johdosta, että n. s. „Iris“ puuseppätehdas lakkasi ja sen työ-

läiset siirtyivät pois paikkakunnalta. Loppuvuodella jäsenluku kuitenkin nousi 150:een.

Kolmantena toimintavuotenaan päätti yhdistys liittyä Suomen työväenpuolueeseen ja lähetti edustajansa puoluekokoukseen Forssaan. Samana vuotena yhdistys toimeenpani jäsenilleen kirjanpitokurssit sekä luentokurssit suomen ja ruotsinkielellä, koska yhdistys muutenkin toimi molemminkielisenä. Lippu hankittiin yhdistykselle myös tänä toimintavuotena. Tämän toimintavuoden lopulla ja seuraavan alussa piti yhdistys keskustelukokouksia, joissa käsiteltiin puolueohjelmaa.

Niin sanottuja kesäkuun mielenosotusretkiä oli työväestöllä tähän aikaan tapana toimeenpanna. Porvoon Työväenyhdistys järjesti nyt myöskin sellaisen, mutta jäsenten arkuuden tähden tuli siihen osanottajia vaan parikymmentä henkilöä, joitten katuja pitkin marssiessa, nenäliinojen liehuessa keppien ja sateenvarjojen päissä lippuina, katuvierillä olijat päästelivät suustaan ivasanoja ja koettivat saada kulkijat naurunalaiseksi.

Mutta siitä huolimatta oli seuraavalla kerralla mielenosottajain joukko jo paljon suurempi ja on se vuosi-vuodelta kasvanut, niin että esim. Vappumielenosotuksilla v. 1911 oli pariin tuhanteen osanottajia.

Marraskuun 29 p. 1903 pitämässään kokouksessa päätti yhdistys myöntää 50 mk:n stipendin yhden jäsenensä osanottoa varten Helsingin agitatsioonikursseihin. — Samassa kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti Forssan kokouksen äänioikeusjulistus. — Valtuuston vaaliin ei enää päätetty ottaa osaa, vaan hommattiin vaali-illaksi vastalausekokous kurjia kunnallisasetuksia vastaan. — Kaupunginvaltuustolta saatiin 200 mk. anniskeluvoittovaroja. — Toimeenpantiin suuri kansanjuhla ja onnistuneita huvimatkoja.

Neljäs toimintavuosi meni ilman huomattavampia tapauksia. Mainittakoon, että sen ajalla perustettiin yhdistykselle sekakööri sekä naisosasto, toimeenpantiin huvimatkoja, juhlia y. m. Pidettiin osuuskauppasiaa edelleen vireillä. Lähetettiin edustaja ylimääräiseen puoluekokoukseen Helsinkiin. Vaadittiin yleistä, yhtäläistä äänioikeutta kaikille 21 vuotta täyttäneille sukupuoleen katsomatta. Se annettiin mainittuun kokoukseen valitulle evästykseksi. — Paheksuttiin Yrjö Mäkelinin & C:ön puoluetta hajottavaa menettelyä. — Voikan lakkolaisille annettu yksimielinen siveellinen kannatus ja päätetty avustaa rahallisesti lakkolaisia.

Viidennen toimintavuoden ajalla sattui suurlakko maassa, josta luonnollisena seurauksena oli Porvoon työläistenkin vilkastuminen. Niinpä yhdistyskin sen vuoden ajalla toimi kokolailla vilkkaasti. Jo alkuvuodesta toimeenpantiin äänioikeusmielenosotuskouksia, joissa jyrkästi vaadittiin yleistä äänioikeutta. Kesäkuun ensin. sunnuntaina toimeenpantiin silloin muodissa ollut kesäkuun mielenosotusretki. Se oli kuitenkin hyvin pieni. Keppien ja sateenvarjojen nenässä kannettiin punaisia nenäliinoja ja joukkoa oli hyvin vähän riveissä. — Kesällä pidettiin juhlia ja huvimatkoja.

Kokouksessaan marrask. 2 p. 1905 valitsi yhdistys 5 jäsentä suurlakkokomiteaan ja lausui niille evästykseksi, että on saatava yleinen ja yhtäläinen äänioikeus sekä yksikamarinen eduskunta ja että kapakat on ainaiseksi suljettava.

Kokouksessaan saman kuun 12 p. päätti yhd. lähettää edustajan Tampereen puoluekokoukseen ja lausui evästyksenä:

että puolueen tulisi lähettää lähetystö Pietariin hallitsijan luo esittämään työväen vaatimuksia;

että puoluehallinto olisi muutettava Helsinkiin ja eroitettava siitä kaikki perustuslaillisten kätyrit.

Suurlakkovuoden saavutuksiin kuuluu vielä se, että vihdoinkin pantiin yhdistyksen alotteesta pystytyn kauvan puuhattu työväen osuuskauppa ja perustettiin yhdistykselle haaraosastot Särkijärvelle ja Kerkkooseen, joista sittemmin muodostui itsenäiset työyhdistykset. — Kivityöntekijäin a.-osasto lienee myös sanottuna vuotena perustettu. Tämän toimintavuoden ajalla muutti yhdistys Granbomin talosta Uuden-Vuorikadun varrella olevaan Laureenin taloon, jossa oli mukavampi huoneusto. Siellä oli yhdistys sitten vuoteen 1908 asti, jolloin taas muutti Nikolainkadun varrella olevaan Erikssonin taloon.

Kuudennen toimintavuoden ajalla heräsi tyytymättömyys paikkakunnan porvarillisia lehtiä kohtaan, jotka voimiansa takaa koettivat häiritä yhdistyksen menestymistä, ilmielekkiinsä. Aikaisemmin kytynyt ajatus oman työväenlehden perustamisesta paikkakunnalle nousi nyt esille ja kun asiaa oli pohdittu sekä Porvoon että muiden lähiseudun yhdistysten kokouksissa, tehty arviolaskelmia sen kannattavuudesta j. n. e. päätettiin lopulta perustaa Porvooseen työväenlehti, joka aluksi ilmestyisi 2 kertaa viikossa. Lehden nimeksi hyväksyttiin „Työläinen“. Se alkoi sitten säännöllisesti ilmestyä ja täten sai paikkakunnan työväestö Porvoon T.-y:n alotteesta itselleen oman äänenkannattajan.

Muuten alkoi yhdistyksen toiminta laimeta. Sentähden että yhdistyksen jäsenet perustivat ammattiosastoja ja liittyivät niihin, eroten yhdistyksestä, väheni yhdistyksen jäsenluku 45:teen.

Vaalien lähestymisen tähden palkkasi yhdistys omilla varoillaan yhden kuukauden ajaksi agitaattorin lähiseutuja valistamaan. Sitäpaitsi toimeenpantiin

pienemmät luentokurssit, otettiin edustajan kautta osaa Oulun puoluekokoukseen ja Uudenmaan l. vaalipiirikokoukseen.

Seitsemäs toimintavuosi kului yhdistykseltä ilman muuta merkittävämpää tapausta, kun että yhdistys erosi Ruotsalaisesta työväenliitosta, liittyen Suomen työläisliittoon. Paikkakunnalle perustettiin sos. dem. alue- ja kunnallistoimikunnat. Muuten toiminta laimeata.

Kahdeksannen toimintavuotensa ajalla sai kituva yhdistys taas aimo iskun kun se taas *hädettiin* pois huoneustostaan, allianssipappi Erikssonin talosta. Vuokranmaksaminen oli näet mennyt pari kolme päivää yli määräajan ja tästä sai yhdistystä vihaava pappi tekosyyyn kuskata yhdistyksen ulos. Nyt jäi yhdistys taas ilman huoneustoa ja senkintähden toiminta yhä laimeni. Vastoinikäymisiä lisäsi eräs rahanlainausjupakka, jossa yhdistyksen jäsenet jakautuivat kahteen „puolueeseen“. Kokouksissa oli tämä jupakka ainaisena riidan aiheena. Kokouksia pidettiin muuten „Työläisen“ toimistossa, kunnes yhdessä toisten takäl. osastojen kanssa vuokrattiin huoneusto rva Bärblomin talosta Siltatörmältä, jossa yhdistys nykyinkin on.

Yhdeksannen toimintavuoden ajalla perustettiin yhdistyksen jäsenten alotteesta sosialidemokratinen nuoriso-osasto, joka alkoi reippaasti toimia. Kesällä pidettiin rakennusrahaston kartuttamiseksi arpajaiset.

Kymmeneskään toimintavuosi ei tuottanut suuria tuloksia. Edellämainittu riitakysymys teki suurta haittaa toiminnalle ja voidaan sitä, että mainittu erimielisyys vihdoinkin tänä toimintavuotena saatiin päättymään, pitää merkitsevänä tapauksena, sillä jos sitä olisi edelleen jatkunut, olisi yhdistys tuskin enää elossa.

Yhdistys huolehti etupäässä sisäisistä asioistaan, koettaen huvia y. m. kautta lisätä varallisuuttaan. Yhdistyksen alotteesta saatiin sos. dem. kunnallisjärjestö, joka oli kuollut, uudelleen perustetuksi, samoin näytelmäseura. Yhdistyksen toimivien ja maksavien jäsenten luku lienee parinkymmenen vaiheilla, lukuunottamatta metalli a.-osastoa, joka vuoden varrella liittyi yhdistyksen alaosastoksi. Naisosasto lakautti toimintansa. Yhdistys viime aikoina asunut toisten täkäläisten järjestöjen kanssa yhteisesti vuokraamassaan huoneustossa. Kirjastoa lisätty viime talvena. Oltu puuhassa saada oma talo, mutta puuha vielä kesken.

*

Yhdistyksen omaisuus on nykyisin Smk. 2,144: 27. Oman kirjaston arvo, jota pitkin toimintakautta on kartutettu, arvioidaan nykyisin noin 700 m:kaan.

Yleisiä huomioita.

Edelläolevasta kymmenvuotiskatsauksesta näkyy, että Porvoon Työväenyhdistys ei ole saanut kovin suuria aikaan niinä kymmenenä vuotena, jotka se on toiminut. Onhan monilla nuoremmilla työväenyhdistyksillä jo omat talot ja muitakin suurempia saavutuksia kun tällä.

Syynä siihen, ettei ole näkyvämpää saatu aikaan on tietysti ennen muuta se, että paikkakunta on kovin

jällessä kapitalistisessa kehityksessä. Kaupungin väestön suurin osa on pikkuporvaristoa ja varsinainen työväki, raskaan työn raatajajoukko, nukkuu yhä siinä hurskaassa uskossa, ettei se tarvitse yhteistoimintaa, eikä hyödy siitä. Toisena syynä on paikkakunnan kaksikielisyys. Varsinainen porvoolainen työväestö on ruotsinkielistä, kun taas muualta tulleet ovat suomalaisia. Kaikista puheista ja vakuutteluista huolimatta, ettei kielierotus muka ole esteenä työv. yhteistoiminnalle, on täällä tultu siihen kokemukseen, että ruotsalaiset ja suomalaiset eivät voi oikein ymmärtää toisiaan, eivät voi oikein toimia toveruushengessä, joka olisi välttämätöntä hyvien tulosten aikaansaamiseksi. Se onkin vaikuttanut sen, että ruotsalainen aines on vuosien kuluessa kokonaan karissut pois yhdistyksestä ja sen pystyssäpitäminen on jäänyt suomalaisten, toisin sanoen muualta tulleiden ja muualle menevien huoleksi, josta luonnollisesti aiheutuu vaikeuksia kun yhdistyksen jäsenistö alinomaa vaihtuu. Huonot työolot vaikuttavat sen, ettei kukaan muualta tullut kauan Porvoossa viihdy.

Kuitenkin, vaikkei yhdistys ole voinut saada paljon näkyvää aikaan, on yhdistyksen aatteellinen vaikutus arvioitava koko korkeaksi. Onhan yhdistyksessä näinä kymmenenä vuotena ollut ja vaihdellut sentään koko suuri joukko työväkeä, jotka yhdistyksessä ovat voineet tulkita tunteitaan, esitellä mielipiteitään ja saada sellaista valistusta, jota yleensä työväenyhdistyksissä on ollut saatavissa. Pitämällä yllä kirjastoa ja lukusalia, toimeenpanemalla valistavia huvi- ja kokoustilaisuuksia y. m. on yhdistys koettanut tehdä voitavansa valistustyön hyväksi. Onhan se sitäpaitsi aineellisesti avustellut useita lakkoja sekä veljesyhdistyksiään, jotka ovat apua pyytäneet.

Ja että yhdistys on ajanut aina alaluokan etuja,

ollut sen aseena, sitä kai osaltaan todistaa se, että yhdistystä on sen syntymästä asti yläluokan taholta vainottu milloin milläkin tavalla. Milloin on esim. pyydetty kaupunginvaltuustolta yhdistykselle ilmaista rakennustonttia, on aina saatu kuulla, ettei yhdistys herrojen mielestä ole „yleishyödyllinen“ j. n. e. Paikkakunnan porvarilliset sanomalehdet ovat myös koettaneet tehdä voitavansa yhdistyksen mustaamiseksi, siitä huolimatta että yhdistys useat vuodet niitä kannatti ilmoittelemalla niissä ilmoituksensa.

Raittiusasiaa ajoi yhdistys myös alkuaikoinaan, tuontuostakin koettamalla viranomaisiin vaikuttaa väkijuomatulvan pienentämiseksi. Periaatteessa on yhdistys aina ollut yleisen kieltolain kannattaja.

Oman talon tarve on vuosi-vuodelta käynyt yhä huutavammaksi, mutta siitä huolimatta ei yhdistys ole vielä onnistunut sitä saamaan, vaikka puuhassa on oltu ja ollaan parhaillaankin. Monet yhdistyksen jäsenet ovat vakuutettuja siitä, että jos oma talo saadaan, vilkastuu toiminta. Toivottavasti yhdistys jo nyt alkavalla kymmenvuotiskaudellaan siinä puuhassa onnistuu. Toivottavasti myös kehitys tekee täälläkin työtään ja avaa paikkakunnan pohjajoukkojen silmät näkemään yhteistoiminnan hyödyn työväelle. Ja toivottavasti yhdistys nykyisestä taantumuskaudesta huolimatta jaksaa toimia siihen asti, kun suuremmat työväenjoukot näkevät tarpeelliseksi yhdistyksen jäsenyyteen tulla!

Luettelo

Porvoon Työväenyhdistyksen puheenjohtajista ja johtokunnan jäsenistä vuosina 1901—1911.

Puheenjohtajat:

- V. 1901—1903 K. V. Karvonen, puuseppä.
- „ 1903—1905 K. J. Suomi, nahkuri.
- „ 1905—1906 J. A. Laine, räätäli.
- „ 1906—1907 O. Silfver, suutari.
- „ 1907—1908 K. A. Manner, toimittaja.
- „ 1908—1910 K. Tamminen, peltiseppä.
- „ 1910—1911 J. Järnstedt, taloudenhoitaja.

Johtokunnan jäsenet:

V. 1901. Amanda Suomi, rouva; N. Karell, rouva; Fanny Grundsten, rouva; E. Holmberg, vahtimestari; O. Andersson, puuseppä; E. Vilkmán, räätäli; R. Nylander, suutari; H. Nieminen, kelloseppä; J. Kihlman, puuseppä.

V. 1902. Amanda Suomi; Mathilda Blomqvist, rouva; E. Holmberg; E. Vilkmán; R. Kojonen, maiteri; B. Blomqvist, konemestari; J. Kihlman; R. Nylander; J. A. Laine, räätäli; V. Marttinen, kivimies; K. Heiskanen, kirjaltaja; A. Jaskari, läkkiseppä; N. Lehtinen, kivimies.

V. 1903. K. Heiskanen; Amanda Suomi; O. Silfver, suutari; Erik Ljungberg, mekanikko; R. Nylander; J. A. Laine; Emil Holmberg; K. Salminen, nahkuri; Mathilda Blomqvist; U. Karikko, seppä; A. Jaskari.

V. 1904. E. Holmberg; A. Jaskari; O. Silfver; K. Kandelin, kivityöm.; J. A. Laine; R. Virtanen,

puuseppä; K. Salminen; A. Vainio, seppä; K. Laitinen; O. Karlsson; Rikberg.

V. 1905. E. Holmberg; O. Silfver; K. Salminen; A. Jaskari; K. Eriksson, kivityöm.; K. Kandelin; A. J. Järveläinen, suutari; J. Kauppila, räätäli; M. Ax, seppä; E. Vilkmán; A. Karell, valokuvaaja; G. Paananen, seppä; K. Sunden, räätäli.

V. 1906. Olga Seger, neiti; K. A. Manner, toimittaja; A. Vainio; M. Ax; J. A. Laine; K. Salminen; A. J. Järveläinen; V. Marttinen; A. Jaskari; K. Lönnberg, puuseppä; O. Niskanen, ylioppilas.

V. 1907. Miina Marttinen, rouva; Agnes Rautio, neiti; Olga Seger; A. Vainio; V. Marttinen; K. Tamminen, peltiseppä; E. Merikoski, kirjansitoja; K. Salminen; J. Haarala, maalari; M. Ax; J. A. Laine.

V. 1908. Maiju Miettinen, neiti; J. A. Laine; K. A. Manner; A. Jaskari; A. J. Järveläinen; A. Salonen; S. Tuominen, suutari; R. Lehtinen, sahantymies.

V. 1909. Mimmi Tamminen, rouva; K. Vilonen, kirvesmies; K. Lehto, kirvesmies; K. A. Manner; R. Lehtinen; J. A. Laine; K. Ahola, kirjansitoja.

V. 1910. Fanny Honkanen, rouva; J. Järnstedt, taloudenhoit.; V. F. Aaltoranta, toimittaja; E. Hurme, peltiseppä; R. Lehtinen; K. Lehto; K. Vilonen; Y. Haapio, kirjaltaja; Th. Järvinen, kivityömies.

V. 1911. Elin Aaltoranta, rouva; Linda Järnstedt, rouva; Vilho Laine, satulaseppä; A. Häkkinen, peltiseppä; A. J. Järveläinen; V. F. Aaltoranta; K. Tamminen; K. Vilonen.

Lukijalle!

Tämä kertomus ei ole niin täydellinen, eikä monipuolinen kun olisi ollut suotavaa. Se johtuu ennen muuta siitä, että kirjoittajalla ei ole ollut tilaisuutta mieskohtaisesti seurata yhdistyksen toimintaa kun parina viime vuotena ja osa vanhoista pöytäkirjoista, joita on pitänyt lähteenä käyttää on kateissa. Tämän pyydän muistamaan kertomusta mahdollisesti arvosteltaessa.

Porvoossa Elokuulla 1911.

V. F. Aaltoranta,
kertomuksen laatija.

